

ROMÂNIA LITERARĂ.

№ 9.

№ 9. 1855.

27 Феврваріе, 1855.

МІЛІЦІА МОЛДОВЕЇ.

Міліція Молдовеї с'аѣ формат ла анл 1830, пе темейл Реглементлхї Organik dat Prinципателор ла інкієереа пѣчеї де ла Андриано-пол. Дѣлз маї мѣлте префачерї че аѣ лзат ла а еї пѣтере пѣмерїкѣ, аствѣї се компнѣне де 2 баталїоане де инфантерїе зшоарѣ, зп скадрон де ланчерї шї-о батерїе де артилерїе де 6 тѣнѣрї; ачесте тѣнѣрї інсѣ, кѣ тренл лор, с'аѣ лзат де кѣтрѣ аѣторїтѣїле Росїенешї оште-нешїї ла ретраѣереа арміеї дїн Принципате ла анл трекѣт.

Трѣпеле че компнѣнѣ міліція Молдовеї фѣр-рѣ organize шї експертате ла арта мїлітарѣ, ла інченѣт, де офїцерї росїенї дїнтрѣ кѣре чеї маї мѣлцї аѣ ретаме ла сервїцїл Принципате-лор, шї прїн а лор повѣдѣрї шї інфлѣенѣт с'аѣ сімїт а хрѣнї спїрїтл трѣпелї ла фаворл Росїеї, кѣчї інсашї команда се предала ла інченѣт ла діалектл рѣсеск; маї трѣзїѣ, прїн стѣрѣнцл зпора дїн офїцерї кѣ інімѣ ромѣнл, с'аѣ тра-дѣс маї мѣлте реглементе мїлітаре ла лїмѣла націоналѣ, шї команда с'аѣ предала ла діалек-тл ромѣнл. Де шї офїцерїї росїенї ретамеї ла слѣжба ѣереї с'аѣ сімїт прїн тоате мїїлоачеле а корѣмпне сімѣл націонал, інсѣ челе де пе зр-

тѣ інѣтнлѣрї ла ретраѣереа трѣпелор posi-ene дїн Принципате аѣ вѣдїт кѣ Ромѣнл пре-ѣереазѣ а слѣжї ѣеара са, кѣ тоате перѣгле-ле ла інтрѣдѣсе ла корѣл мїлітар, дѣкѣт а се інстрѣїна.

Soldatul Romѣн este de зп карактер весел, істѣл, делетнїк шї іскѣсіт, кѣноскѣнд шї іѣ-вїнд мерїтл ла командїїї сеї. Ел е лазес-трат де кѣраѣїл фізік кѣре, де ва фі секѣн-дат де кѣраѣїл морал, ва фѣче дїн Ромѣн моделл мїлітарїлор.

Romѣнл намте кѣ іѣвїреа де арме шї де кѣлѣрїе; ла сателе мѣнцїлор знде лѣкѣїторїї аѣ фост маї пѣдїн вѣнтѣїїї де повара шервї-реї шї а хавалелелор, Ромѣнл шї-аѣ пѣс-трат ла стѣремѣшеск. Пѣтешїї (лѣкѣїторї де мѣнте) сінт, ла ѣенерал, пѣртѣторї де арме; фабрїкалз ла інсешї еї пѣлѣреа шї глонцїї; сінт іскѣсіїї ла вѣтаеа ла семл, ла кѣре добѣндескѣ гїлѣчїе сінгѣрї де ла сіне; сінт де зп карак-тер де мѣре собрїетате; трѣсеск прїн мѣнка лор, кѣ лѣкѣреа кѣрестелелор ла мѣнцїї шї кѣ вѣнѣторїа, вѣнѣнѣнд пїелеле де зрш шї де алте фїеаре. Ромѣнл este зп кѣлѣрѣл пѣнтрѣ кѣ, дїн копїлѣрїеа са, се дѣнрїнде а се арѣнка пе кал фѣрѣ шеа, шї-а се ѣїнеа пе ел вїне ла фѣга мѣре; ла ачѣаста потѣ слѣжї де до-вадѣ посташїї а кѣрѣра копїї, абїа ла вѣр-ста де зече ані, мѣнѣ кал ла трѣсѣрї мѣрї.

Скопѣя ачестѣи дескрипѣи адеверите прин испитъ есте де а доведѣи къ, нѣ нѣмаѣ пѣмнѣнѣя Ромѣниѣи е богат, дар къ ши ѣн попорѣя сеѣ се афлѣ елемеентеле челе маѣ сѣнѣтоае а форма о наѣие че ва ши а ѣмпѣне реснектѣя ши-а фѣ де фолос чѣвѣлизациѣи прин ѣр-маре, дакъ soapta Принципѣателор че асѣзѣи аѣрнѣ де ла пѣнерѣле ла кале че се вор фа-че де кътрѣ statѣрѣле челе маѣ чѣвѣлизате а

Еропей, се ва регѣла ѣнтр'ѣн кѣн statорнѣк ши не-stremstat; дакъ гѣвернѣрѣле вор ши а се фолосѣ де богатееле мѣждоаче а ачестор Принципѣате, спре а реценера ниште церѣ smi.ite де ѣнтѣмплѣрѣи, ѣар нѣ ѣнкѣ къ totѣя demoralizate; дакъ servѣциѣле, мерѣтѣя ши дрѣтѣрѣле до-вѣндѣте вор фѣ рекѣноскъте ши ѣнкѣраѣиате ѣн цѣарѣ, апоѣ нѣ este ѣндоѣлѣ къ Принципѣатееле Молдо-Ромѣне вор аѣѣнѣе ла ѣн grad де пѣтере моралѣ ши материалѣ ѣнкѣт се вор пѣтѣ рекѣноаште ка ѣнѣя дѣн челе ѣнтѣи спрѣ-ѣне а Imperѣялѣи Otoman.

Скопѣя ачестѣи есѣнперѣи este де а trata кѣстѣя пѣтереѣи ѣнармате дѣн Молдова, стѣреа еѣ де фаѣлѣ, материалѣ ши моралѣ, ши кѣнѣя чѣл маѣ економѣк ши мѣѣ ѣнлеснѣтор де а сѣ ѣн-фѣѣнда ѣн Принципѣатѣя Молдовеѣи о пѣтере ѣнар-матѣ че ва пѣтѣ слѣжѣи ка о авангардѣ армѣ-ѣлор мѣнѣтѣсѣтѣоре аде Еропейѣи чѣвѣлизате.

Де с'ар фѣ пѣзѣт дѣн ѣнченѣт принципѣиле ре-глемѣнтаре а Молдовеѣи ѣн адмѣнѣстрѣреа ши ко-мандѣреа мѣлѣгѣиѣи, трѣпеле Молдовене с'ар фѣ афлат ѣнтр'о стѣре мѣлѣт маѣ мѣлѣдемѣтѣоре; а-сѣзѣи ѣнсѣ нѣ се потѣ кѣнѣдера декѣт ка о ѣандармерѣе лѣнсѣтѣ оаре кѣм де ѣнсѣшѣрѣле ши калѣтѣцѣиле черѣсте пѣнтрѣ ѣн корп де оасте регѣлатѣ.

Прин ѣрмаре, о реформѣ радѣкалѣ este де пѣ еанѣрат; еа ѣнсѣ нѣ се ва пѣтѣ довѣндѣи фѣрѣ а сѣ ѣнтревѣѣнда о несѣлѣѣтѣ ши енерѣѣкѣ стѣ-рѣѣнѣлѣ, ши фѣрѣ а се лѣа оарѣнѣ-каре мѣ-сѣрѣи радѣкале, прекъм:

a) Сѣ се ѣнфѣѣнѣе о скоалѣ пѣнтрѣ тоѣи кадеѣѣи осеѣѣтелор трѣне, ши пѣнтрѣ ѣнвѣдѣ-ѣѣра теорѣкѣ ши пракѣкѣ а екѣспѣѣѣиѣи ши а такѣѣѣи; ѣн еа сѣ се пѣдеѣе де кътрѣ про-фѣсорѣи ѣнадѣнѣи, Цѣографѣя, Усторѣя, Арѣт-метѣка ши дѣалекѣтѣя франѣез; ачѣастѣ скоалѣ сѣ се ѣнкредѣнѣе де пѣрегѣрѣи ѣнѣи ѣнѣат-офѣѣер къ калѣтѣцѣиле черѣсте; пѣнтрѣ адмѣнѣстраѣя скоалѣи сѣ се пѣдѣѣе ѣн ѣнадѣнѣс Реглемѣнт, дѣнѣ каре нѣмене дѣн кадеѣѣи сѣ нѣ поатѣ ѣнаѣнтѣи ла ранѣ де офѣѣер фѣрѣ а да екѣза-замѣн.

b) Сѣ се пѣрѣлѣкѣрезе Реглемѣнтѣя скоалѣи рекѣрѣѣлор аѣнѣгѣтор де екѣспѣѣѣиѣе, каре пѣлѣ акѣм с'аѣ фѣкѣт дѣнѣ ачѣл росѣенѣск, скоѣн-дѣ-се дѣн ел о мѣлѣѣѣе де грѣѣтѣѣи де прѣ-сос че кѣрѣнѣдѣ асѣзѣи ши ѣнѣтѣдекѣ гравнѣка ѣнвѣдѣѣѣрѣ а рекѣрѣѣлор.

c) Сѣ се пѣрѣлѣкѣрезе Реглемѣнтеле де дѣс-ѣпѣлѣнѣ ши де ѣнѣздекатѣ; нѣмене дѣн командѣрѣи сѣ нѣ фѣе лѣбер а аплѣка пѣдеанѣса трѣнеаскъ дѣнѣ а са вѣоѣнѣлѣ, декѣт нѣмаѣ ла каз де фѣрѣѣнѣар ши дезѣртаре, ши ачѣаста ѣн ѣрмареа ѣнѣи sentѣнѣѣи а ѣнѣи комѣсѣиѣи мѣлѣтаре.

d) Сѣ се реформеζε ѣнѣформа де асѣзѣи каре, ѣн маѣ мѣлѣе прѣвѣрѣѣи, este де фѣкѣтѣоасѣ ши ѣнповѣрѣѣтѣоре пѣнтрѣ солдат ши вѣѣтѣмѣѣтѣоре сѣнѣѣѣѣи; де асѣмѣне сѣ се скѣмѣе пѣшѣтѣле ла ѣнфантерѣе, каре сѣнѣт къ крѣмене дѣн ачѣе вѣрѣкѣѣте ѣн Росѣя, ши сѣ се деѣ пѣште къ пер-кѣсѣе.

e) Сѣ се опрѣаскъ модѣл рекѣрѣѣѣиѣе де асѣзѣи, адѣкъ, де а се прѣнде де кътрѣ сате оа-менѣи стрѣнѣи къ сѣла, statорнѣчѣндѣ-се адѣна-рѣа рекѣрѣѣлор дѣнѣ о кѣнскрѣпѣѣе регѣлатѣ пѣ темѣѣя Реглемѣнтѣялѣи; ѣар servѣѣѣял де 7 анѣ сѣ се пѣдѣкъ ла трѣѣ.

f) Сѣ се адѣѣтезе модѣл ѣнаѣнѣѣлор пѣ вѣремеа слѣжѣѣи ши пѣ мерѣтеле пѣрсонале.

g) Сѣ се трѣмеатѣ ѣн скоалеле мѣлѣтаре дѣн

Франция тинері каре, інвѣдѣнд арта милитаръ, се фие інтрѣвѣнцѣдѣ ка шефѣ инструкторѣ ин оастеа Молдовеї.

Адкѣндѣсе ачесте інтрѣ имплініре, ін скѣрт тинн сѣ ва пѣтѣ тѣри кѣ вѣшѣрѣнцѣ пѣмерѣа трѣпелор ноастре ін Принципате, кѣнд макап кадѣрѣа де фацѣ се ва пѣне ін старе де а пѣтѣ інвѣдѣа рекѣрѣдѣї шї кадедѣї каре дин ноѣ вор інтра ін слѣжѣ.

Este dovedit кѣ попорація де астѣзі а Молдовеї, сѣнѣндѣ-се ін деобѣтѣе рекѣрѣтадѣїе не сокотеала де 1 рекѣрт ла 50 фамилії, ва продѣче негрешит 18 миї осташї регѣладѣї, о-сѣвѣт де 6000 пѣвешї а мѣндѣлор фоарте вѣнї пентрѣ серѣвїціѣа інфантеріѣї вѣшоаре; кѣт пентрѣ кінѣл формѣрїї ачестор трѣне кѣ модѣл чел маї економїк, вом да ін кѣрѣнд ѣн проект кѣ лѣтѣрїпелѣ кѣвените.

к. п. с.

INDUSTRIA MATASEI.

Андѣрѣареа черѣвскѣ прѣгѣтѣште дѣрїлор ачесте де мѣлт непорочите шї кѣлкѣте дн пѣчїоаре, ѣн вїї-тор де паче, де днфлорїпе шї де чївїлізаціѣ.

Дн пѣдїн тинн де азї днпайнте, не вом днвѣрѣд-пїчї поате а ведѣ кїар кѣ окїї nostri скїмѣндѣсѣе фаца Молдовеї шї а дѣреї Ромѣнештї, шї не ѣнде ера пѣстїетате вор ресѣрї вїне-фачерїле агрїкѣлтѣрѣї шї а индѣстриѣї, не ѣнде ера сѣрѣчїѣ вор їсворї а-вѣдѣїї не-аутентате.

Ўнѣл дин ачеле їсвоаре де авѣдѣїї де каре Молдова трѣвѣе а се вѣкѣра, este netърѣдїт индѣстрия матасѣї; шї ка сѣ авѣм о лѣтѣрїпе деснре фоло-сѣл че се капѣт дин еа, еатѣ че се зїче деснре дѣнса днтр'ѣн їсрнал франдез днтїтїлат: Пропага-арѣа индѣстриѣї матасѣї: „Ачѣастѣ индѣстриѣ este тѣн їсвор пѣтернїк ал комердѣлѣї Франціѣї. Продѣктѣл еї се сѣе несте 200,000,000 франчї не ан шї аре сѣ се сѣе шї ла маї мѣлт. Еа дѣ де лѣкѣрѣ ла о мѣл-

дїме де враде, фѣмеїлор, копїлор, маїстрїлор челор маї прїченѣдѣї шї артїстїлор челор маї їскѣсїдї; шї днсѣршїт дѣ дѣреї ѣн кѣштїр маї сїгѣр.“

Снре а фї ної днкрѣдїнцѣдѣ кѣ шї аїче поате прос-пера индѣстрия матасѣї, сѣ пѣтрѣндѣм дескрїѣреа ѣнѣї векїа астор че фаче деснре дѣнса: „Аколо ѣнде крескѣ арѣзїї, се потѣ крѣште кѣ ѣн фолос шї вер-мїї де матасѣ; дѣчї, нѣ де мїк прѣд трѣвѣе сѣ не фїе ачест дар черѣск, шї фїе-кареде трѣвѣе сѣ се сїлескѣ а дн днвѣрѣдїша дѣнѣ днлеснїреа че ар а-вѣ, ка сѣ нѣ дѣм прїлеї стѣрїнїлор сѣ не пѣмеас-кѣ денешї, шї се зїкѣ кѣ нѣ авѣм прїчѣлѣре ка шї алдїї.“

Ної авѣм копачї родиторї прѣкѣм: мерї, перї, чї-решї, перїї, шї алдїї де асемїне; шї дакѣ се дн-тѣмплѣ вѣрѣтѣ саѣ вѣнт рече, пїѣре флорѣа лор шї анѣл ачѣла рѣтѣне немѣнѣтѣ шї кѣ парѣвѣ; дар ла арѣзїї е ворѣа пѣмаї де фѣрѣнзе, каре трѣвѣе сѣ се фацѣ ла орї че тинн, шї кѣ дѣнса се хѣрѣнескѣ вершїї чеї де матасѣ.

Де ачѣеа с'аѣ шї трѣзїт дн мѣлте дѣрї о маре рѣвнѣ пентрѣ ачест пам де индѣстриѣ шї мѣлдї се сїлескѣ а о днвѣрѣдїша кѣ тоатѣ пѣтереа.

Де с'ар чѣтї тоате дескрїѣрїле де астѣзі дн дїа-лектѣле Евронеї деснре кѣлтѣра матасѣї, с'ар ведеа пропѣшїрїле тѣтѣрор дѣрїлор дн ачѣастѣ индѣстриѣ шї маї кѣ сеамѣ а Франдезїлор карїї аѣ днтрѣкѣт не тоате дн перѣфекціонареа еї. Нѣ este дндоїалѣ кѣ ачѣаста с'аѣ фѣкѣт атѣт прїн хѣрнїчїа шї сїрѣвїн-ца чѣтѣденїлор, кѣт шї прїн адїсторѣл шї днкѣрѣ-їѣрїле гѣвернѣлї.

Не лѣнѣгѣ ачесте поате фї о дндѣстѣлѣ довадѣ деснре а еї прїїнцѣ дн ноастѣрѣ дѣарѣ шї кїар чер-кѣрїле мѣле че, днтр'ѣн шїр де маї мѣлдї анї, ам фѣкѣт аїче кѣ крѣштеѣреа вернїлор де матасѣ шї кѣ фачерѣа матасѣї кѣрѣде (вѣрѣнцїїск) каре este днток-маї кѣ ачѣа дин Франціа шї сѣ пѣгѣтѣште де ла 300 пѣнѣ ла 400 лѣї ока.

Пот дар сѣ зїк: акѣм е тинпѣл ка шї ної сѣ не трѣзїм дин сѣмнѣл днгрѣѣѣреї, шї сѣ арѣнѣкѣм маї днтїї прївїреа ноастѣрѣ асѣнра родиторѣлї пѣтѣнїт ал патріѣї ноастре, асѣнра клїмеї салѣ чеї мїнѣнате, асѣнра лїбертѣдѣї че авѣм, асѣнра дннсеї че аре дѣа-ра де индѣстриѣ, шї де агрїкѣлтѣрѣ. Апої сѣ не сїлїм прїн фѣлѣрїте кїнѣрїї а кѣтѣ обїектѣле фоло-сїтоаре снре днделѣтнїчїреа ноастѣрѣ, не каре лесне

ле vom păté афла, ши, афлундхле, сь ле ши пзнем дп лэкраре кэ тоатэ сирэинца.

De odată днсь sokot se хртъм пилдеі челеі вэ-не а Франгезілор кэ перфекціонареа памхлэі indstriei matasei, дмьрэдшнд ачeastь днавэдшоаре днделетнічире кэ тоатэ кэвенита рэвнэ, маі вэртос кэ клима цреі este foarte пріітоаре пентрэ ачест сфэршіт. Пентрэ днтимпнареа грештділор сь нэ се teamь нимене, кьчі ісклїтлэ се прегьтеште ка сь поатэ длесні не тоці ачеі че vor дмьрэдша ачесті ram de indstrie, сперьнд кэ дп кэрьнд тїмн vor афла ла ел toate челе de тревэиндэ пентрэ ніште асемине днтренпїдері.

Нэ маі пэцін este de лхат амїnte кэ ла indstria matasei нэ се дикане monopol саь прївілеціэ нэмаі пентрэ хні; ши нэ нэмаі кэ сь чере ка маі мхлді сь се днделетнічeаскэ кэ днса, dar ши кэ кьт еі маі мхлді vor фї, кэ атьта маі мхлт дпфлореште ea ши фолосл че дт се фаче маі сігэр кьнд атнчі о vom практика дспь методэла кэлтэреі de астызі.

Spne a se кноаште че deosebire este днтре фолосл че кьпътым дїн matasa чеа кэлївать ши днтре фолосл че кьпътым дїн ачеа некэлївать, арт хртшоареле :

Дп цїнстэріле de цїос сь фаче matasь крэдэ (вэрэцїк) каре се вїнде обїчїнсіт кэ 60, de мхлте орї кэ 80, ши rare орї кэ 100 леї ока. Пентрэ фачереа знеї окэ вэрэцїк тревэеште 12 окэ коконэрі (гэгоаше), лемне, кьлдаре, instrumente ши лэкрэ. Сь зїчем акэм кэ предэла вэрэцїккэлэ се фїе 80 леї ока; дїн ачeastь somь скэзїндэсе пентрэ лемне, спелте ши лэкрэ, чел пэцін 20 леї, ретьне предэла коконэрілор 60 леї. Пе ачесте дмьрэдїндэ дп 12 пьрдї, не кьте окэ коконэрі интрэ днтр'о окэ de вэрэцїк, вїне кьте 5 леї ока de коконэрі. Ачеле коконэрі днсь каре се prodэкэ дспь методэла кэлтэреі, прекэм с'аь ши фабрікат ла мїне, се вандэ кьте 12 ши пьлэ ла 18 леї ока. Сь пзнем предэла чел маі мїк de 12 леї; апої пентрэ 12 окэ коконэрі, кьте тревэескэ ла о окэ matasь крэдэ, се фаче 144 леї. Іать dar кэ нэмаі пентрэ сімїле коконэрі сь іе маі мхлт декьт дндойтэла пред а вэрэцїккэлэ de аїче. Пе льнгэ ачесте маі este de лхат сеама кэ пе ачеле коконэрі че с'аь фабрікат ла мїне мхлді дїн фабріканці de matasь дїн Австрія, Прэсія ши Франція ле кэмпьр вэкреші, фїнд кьші потэ депьна de пе днсьеле фірэла дэ-

пэ а лор тревэиндэ; іар ачеле днтродэсе дп цeara de цїос нэ сь прїїmesкэ нікэїре, пентрэ кэ нэ се потэ днтревэинца.

De асемине се днтмїлэ ши кэ matasa чеа крэдэ кэ, пентрэ ачееа че с'аь фькст ла мїне мї-аь dat зп прец, прекэм am zis, de 300—400 леї пе окэ, ши маі мхлді дїн фабріканці de matasь дїн Вїена черэ се ле-о ванд, воїнд а'мї да ши ванї днаїnte, кэ днкїзешсіре нэмаі ка ла тїмнэла кэвенїт сь ле даэ о асемине matasь, фїїнд кэ дїнтр'анса фабріказэ еї челе маі фїне ши маі греле стофе.

Іар пе вэрэцїккэл de цearь нїмїне дїнтре ачестї нэ'л кэмпьр, пентрэ кэ нэ'л потэ днтревэинца, чї нэмаі чепрегарїі факэ дїнтр'ансэла врэе јїдовешї, іврїшїн ши сефевэкрї.

Прїчїнїле пентрэ каре сь чере ка маі мхлді сь се днделетнічeаскэ кэ indstria matasei сьнт ачесте: 1°. Кэ крештереа vermilor de matasь се фаче нэмаі прїмэвара ла Маїс саь Іэніе, odată пе an, каре цїне о лэпэ саь чел мхлт 6 sentьмьні. 2°. De ши пе алокэре се факэ доэь крештерї de ачестї vermї пе варь, dar крештереа а доэь се тьрэнеазь пьлэ ла Sentемьріе, кьнд е тїмнэла маі рече, de ши ачeasta пе верме нэ'л поате вьтэма фїїнд кэ ел се дмьлэзеште кэ днкэлзїреа, dar este nenпїіtor депьтэрії коконэрілор. 3°. Vermї se крескэ нэмаі прїмэвара, пентрэ кэ еї, кьнд се наскэ, сьнт foarte мїчі ши цїнгамї, ши атнче нэ потэ мьнка декьт фьрза чеа фраїдэ че de-авїе се десвьлеште дїн мэгрї, каре фьрза, маі тьрзіэ, кэ греш се гьеште саь нічі de кэм. De асемине нэ сфэре vermї о кьлдэрь маі mare декьт 20 градэрі, кьчі фервїнтелїле челе марї de варь дї днэдэштэ; нэ маі пэцінэ сьвэьраре ле факэ атнче ши мьште.ле.

4. Дп прївїреа челор зїсе маі сьс, кэм кэ ла о окэ matasь тревэеште 12 окэ коконэрі, este de лхат амїnte ши ла мьрїмеа локэлэ тревэїтор пентрэ крескэтэла vermilor, пентрэ кэ дп фїе-каре окэ de коконэрі сьнт кэпрїнсе peste 600 вэкьді; de 12 орї 600 се фаче 7,200; фїе-каре верме фаче зп кокон; вра се зїкэ: 7,200 vermї даэ зпа окэ matasь, ши рьэла овьтешкэ este ка ако.ло знде еї се крескэ се нэ фїе дешї, нічі грьмьдігі, маі кэ сеамэ кьнд сьнт марї, чї кьт ар фї кэ пэцінэ се фїе маі пьрїгі.

Дспь sokoteала фькстэ, тревэеште пентрэ 40,000 vermї (сшїгі дїн 10 драмэрі de semїндэ ши карїі

daş peste 66 окъ коконзрї саş peste 5 окъ mata-
сѣ), зп лок де 300 палме квадрате, дп каре локал
тревѣ ашезате 3 саş 4 рѣндзрї де полице не каре
се крескѣ вермиї. 5°. Децънареа матасеї де не ко-
конзрї де асемине се фаче нѣмаї дп лѣнеле де ва-
рѣ, Іѣние, Іѣліе шї Аврѣст; шї фїнд кѣ ачеаста се
фаче кѣ апѣ фервїнте шї ла зп лок лѣminos, де а-
чеаа нѣ поате зрѣма кѣнд е тїмѣл рече, кѣчї а-
тѣнче се ссе авзрїї дїн ачеа апѣ, шї дїн ачеа прї-
чїнѣ нѣ се потѣ вїдѣ ла депънат адеде челе де tot
сѣвдїрї а матасеї, шї лѣкрѣ мерѣе фоарте дпчет шї
греѣ. Tot odatъ се деапѣлѣ коконзрїле нѣмаї кѣнд
sănt проашете, шї нїчї се потѣ лѣса ачесте пѣлѣ ла
анзл вїитор кѣчї, дпвекїндѣсе, фоарте кѣ греѣ се
топеште materia чеа клеѣоаш че цїне лїнїтѣ ага ко-
конзлѣї дп форма лѣї де реме, шї атнчї ага се
рѣне adese-орї.

Аша дар, дп прївїреа ачестор дппрецїзрѣрї, лѣнд
seama ла мѣлгїмеа стоелор де матасѣ че се а-
флѣ прїн magazїле перзїторїлор, лесне vom пѣтѣ
дпделеле кѣ о сїнзрѣ фабрїкѣ де цесѣт materiїле
де матасѣ поате сѣ дптревзїнгезе маї мѣлте сѣте
де окѣ де матасѣ не ан, шї поате кїар шї маї мѣлте
мїї, шї кѣ спре а се продѣче дптр'ѣн тїмп аша де
скѣрт о кѣтїме дпsemнатѣ де матасѣ, кѣ каре сѣ
се поатѣ дпdestѣла маї мѣлте фаврїчї де цесѣт фе-
лїзрїте materiї де матасѣ, тревѣе кѣ вѣнѣ seamѣ дп-
treїт шї дппѣтрїт не атѣта фаврїчї де депънат mata-
сѣ де не коконзрї, шї, pentрѣ дпdestѣлареа ачестора
кѣ коконзрїле тревзїтоаре, тревѣескѣ дпзечїт шї маї
мѣлт ѣнкѣ не атѣта фаврїчї де крескѣї вермиї де матасѣ.

Sănt дар де sokotinѣ ка ної сѣ дпченем аїче де
odată нѣмаї кѣ крештереа вермїлор де матасѣ, дѣлѣ
methodѣ zis, шї не коконзрїле че vom продѣче сѣ ле
vїndem ла фаврїчїле де депънат матасѣ де не коко-
нзрї (filatarї) дїн Австрїа, дїн Прѣсїа шї дїн Фран-
цїа. Pentрѣ а не пѣне дп релацие кѣ дѣнседе este
фоарте зшор, кѣ ачеаста се поате фаче прїн перз-
цїторїї де аїче, де каре шї еї вор фї вѣкзршї фїнд
кѣ ле сѣ deskїде шї лор поѣе фолосзрї.

Дп сѣршїт се ацїзндем нѣмаї ла ачеаа ка сѣ
авем коконзрї мѣлте шї вѣне, пот дпкїзешї кѣ
нѣ vom авѣ кѣ дѣнседе атѣте неказрї ка кѣ вїнзл
nostрѣ кѣ каре, дѣлѣ че ам фѣкѣт дпdestѣле кел-
тѣїелї, тревѣе сѣ маї аштенѣтѣм пѣлѣ не вїне вре зп
їїдов сѣїл кѣмпере шї сѣ не dee зп прец дпцїосїт,

дѣлѣ а лѣї пѣлѣчере; фаврїканцїї де стое де матасѣ
не вор да шї ванї дпnainte шї зп прец фолосїтор.

Кѣ toate ачесте, нѣ вреѣ а зїче кѣ сѣ дпчетѣм кѣ
prodѣчереа вїнзлѣї, чї, дїн контра, сѣ не sїlim а кѣл-
тїва вїїле noastre дѣлѣ methodѣ modern, шї атнче
кѣ вѣнѣ seamѣ vom кѣпѣта зп фоарте вѣн фолос,
кѣчї вїнзл nostрѣ, дп ачест кїп лѣкрат, ва дптрече
де sїзрѣ дп калїтатеа са не мѣлте дїн вїнзрїле
strїїне.

Ка сѣ се пѣе дп лѣкране челе де маї sѣs zise,
сѣ чере неапѣрат ка маї дптѣї сѣ авем арзїї де
челе маї вѣне соїзрї.

De шї este де sнерат кѣ Instїtѣтѣл де дпвѣцїтѣ-
рѣ pentрѣ кѣлѣтра арзїїлор, pentрѣ крештереа вер-
мїлор де матасѣ шї pentрѣ фачереа матасеї крѣде,
не кареле Окѣрѣмзїреа воеште аї дпфїїнга акѣм ла
Хѣшї, ва дпdemna не тогїї ісвїторїї де ачестѣ дп-
deletнїчїре кѣ toate челе че тревѣескѣ ла лѣкране
еї; дар дп прївїреа кѣ ел ла дпченѣт нѣ ва пѣтеа
ѣнкѣ respunde ла ачест skоп, апої ар фї маї нїме-
рїт ка нѣмїцїї amatorї сѣ нѣ аштенѣ, чї дпdatъ се шї
kaste арзїї де знѣ, дої шї трѣї анї, карїї се фїе
доѣѣ пѣрѣї дїн ачелї че факѣ арѣде pomїетїче саş
nerre. Пе ачестїї і-ар пѣтеа кѣпѣта лесне шї дп-
destѣл де ефїн де ла знїї дїн лѣкзїторїї тѣргзїлор
Хѣшїї шї Бѣрладѣ, шї дїн цїнѣтѣрїле Basлїѣ шї Флѣ-
чїїс; апої сѣ ле пѣлѣтезе прїн лївезїле лор тоамна
саş прїмѣвара, дѣлѣ кѣм сѣ пѣлѣтеазѣ шї алѣї ко-
пачї родїторї. Врѣнд чїнева сѣ факѣ ікономїе кѣ
локѣл, ва пѣтеа пѣлѣта не ачестїї не'мпрецїзрѣл гар-
дѣлѣї, заплазлѣї, зїдѣлѣї kaseї, шї кїар не лѣнѣ дрѣ-
мзрї. Шї кѣнд сѣ ва дпфїїнга zїssї Instїtѣт, вор
фї еї нерешїт челї дптѣї карїї вор кѣпѣта toate
дпrespїрїле шї повѣцїрїле практиче, potрївїт дпсѣ
kondїцїїлор че се вор statорнїчї дптрѣ асемине.
Атнче vom пѣтеа пѣшї дпnainte шї кѣ алте мѣлте
обїекте де каре деара аре лїнсѣ шї невое, шї каре
се потѣ продѣче кѣ фолос, де пїлѣѣ: кѣлѣтра албї-
нелор, а вїнзлѣї, а кѣпїнеї, а інзлѣї, а олоїлѣї де
tot фелїл, а фѣрпїїлор, а оїлор, а воїлор, а каллор
шї а аллор мѣлте де асемине.

M. Bitlemeskѣ.

Мелодііе Ромънешті.

Къ о немърѣнитъ вѣкѣrie фачем штіst къ о parte din челе маї дѣ-ase мелодіі а попорѣлѣ Ромън аѣ ешит ла лѣминъ интр'ън Алъзм фоарте elegant, тѣприт ла Леопол, ші кѣпринънд 48 de аріі de tot соїѣл: Doine, хоре, кѣнтѣче de лѣме, кѣнтѣче хоѣменті.. &.

Ънѣл din компатріодіі помтрі din Бѣковина, зн artist de фрѣнте, елев а bestітѣлѣ pianist Chopin, Дл. Шарл Мікѣлі не каре societatea ѣмбелор капиталіі а Молдовеі ші а Валахіеі аѣ авѣт плѣчере de ал аскѣлта ші а аплазда мінънатѣл сеѣ talent, este алкѣтѣиторѣл ші tot оdatъ editorѣл ачелѣ Алъзм непреѣсит. — Ын воеајѣл че аѣ фѣкѣт, ла 1850, ѣн провинцііе noastre, Дл. Шарл Мікѣлі, de ші депрѣнс din копілѣrie кѣ армонііе европѣнешті, totѣмші s'аѣ simѣит кѣпрѣнс de зн аdevѣрат entssiasm ла аззіреа мелодіілор попорале а ромънілор, ші аѣ ші хотѣрит а ле прескѣrie pentрѣ ка сѣ ле скане din поeanѣл зѣтѣреі. Къ о рѣдаре ші зн takt de artist ѣнаморат de фрѣмѣсеѣіле артеі, ел аѣ аскѣлатат не чеі маї bestiѣі лѣѣтарі din Іаші ші din Бѣкѣрешті, ші аѣ штіst а deoseбі арііле аdevѣрат Ромънешті din мѣлѣѣмеа de аріі strѣіне че аѣ пѣвѣліт de вр'о кѣѣі-ва ані ла поі, треѣнд прѣн гѣрїле ші ѣнstrѣmentеле ѣіганілор ші аѣізнгѣнд ла хрекіле noastre интр'ън хал de dѣxаніе мѣзікалѣ фѣрѣ формѣ ші фѣрѣ пѣме.

Мѣлѣемітѣ фіе дар Длѣ Мікѣлі din партеа Ромънілор pentрѣ фанта са патриотікѣ ші вреднікѣ de тоатъ лѣзда, кѣѣі, ѣн мїѣлокѣл грозувелор непорочірі че аѣ кѣзѣт ка зн потоп негрѣ асѣпра неамѣлѣ Ромънешк, ачест неам аѣ штіst а фери de ѣнекаре тоате одоареле націоналітѣѣі sale, портѣл, лѣмба, крѣдѣнѣеле, поезіа, кѣнтѣчеле, ші нѣмеле сеѣ атѣ

de фалнік! ші орї каре om ѣ vine интр'аѣіstor, орї каре ѣі ѣтінде о мѣлѣ фрѣѣаскѣ pentрѣ ка сѣ скоатѣ ѣн лѣміна соарелѣ ачеле непреѣsite одоаре, фаче о фантѣ вѣнѣ ші повілѣ, о фантѣ че мерітѣ рекшоштінда патрией.

Алѣзмѣл Длѣ Мікѣлі are ѣndoітѣл мерит de а фі ѣнокміт кѣ гѣст ші штіндѣ, ші маї кѣ seamѣ de а се іві ла време прѣіпѣоасѣ. Astѣзі, кѣнд Европа интреарѣ се окѣпѣ de soарта Prinѣіпateлор, кѣнд маї тоате пѣблїкаѣіле періодіче тѣпрескѣ артіколе ѣnteresante despre дѣнсееле, кѣнд о мѣлѣме de врошѣре ші волаѣмѣрі скрїсе ѣн тоате лѣмбеле есѣ не фіекаре зі, tratѣнд despre кестіа Оріентѣлѣ ші, прѣн хрѣмаре, despre вїиторѣл Ромънѣі; astѣзі кѣнд ѣерїле noastre аѣ dehtentat нѣ нѣмаї кѣрїосїтатеа дар ші кїар simnata лѣмеі; кѣнд оamenїі політїчі черѣтеазѣ іstoria tratateлор ѣнкеіетѣ ѣнтре Поарта Otomanѣ ші Prinѣіпateле Дѣнѣреі; кѣнд економїstїі stѣdieазѣ іsвоареле de авѣѣіе а пѣмїнтѣлѣі nostрѣ; кѣнд пікторїі ілѣstреазѣ знеле пѣблїкаѣіі кѣ о мѣлѣѣме de desінѣрі че ѣнфѣѣшеазѣ прївѣліште-ле челе маї нїторешті а кѣмпнілор, а мѣнѣілор, а орашілор ші а костїмѣзрілор Ромънешті; astѣзі, зік, Алѣзмѣл Длѣ Мікѣлі е віне-venit кѣѣі аѣѣче зн контїнѣент de mare преѣ ла комозара кѣнонтїнѣілор Европѣі ѣн прївїрїа націоналітѣѣі noastre.

Пѣнѣ акѣм ам fost, поі Ромънїі, зїтаѣі ші нештїѣі de лѣме; дар de ла 1848, ам ѣнченст а еші din ѣнтѣнерікѣл ѣн каре ерам кѣфѣндаѣі, ші фраѣїі nostрї de ла Анѣс, ші тоате наѣїле чївіліzate аѣ ѣndrentat прївїрїеле лор ѣн партеа ресѣрїтѣлѣі ка сѣ vadѣ че este ачест неам Ромънешк рѣтѣѣіт de доѣм мїі de ані не марѣінеа Европѣі! Революѣіа din Валахїа, мїшкѣрїле din Молдова, окѣпаѣїіле армілор росїенешті аѣ tras асѣпра ачестор провинѣїі лѣзареамїте ачелор каре нѣвроїа сѣ прїчѣапѣ ѣмпортенѣа ачестор ѣерї neїнsemnate

în кэмпа политичеї; не де алтэ парте им-
пръштиереа prin лэме а експлациор де ла
1848 ащ депрїнс зреліе стрїнілор кэ нэме-
ле де Ромън, ши інчет кэте інчет, ащїстацї
prin скріерїле асторїлор че се інтереса де соар-
та поастрэ, прекэм ши prin мїнхнателе desi-
нэри а Длэї Бэке ши алцїї, Ромънїї ащ їсбїтїт а
ешї пэцїн ла ївалэ.

Кестїа Оріенталї де астьзї не-ащ скос кэ
тогьл ла лэмінэ, ши акэм сїнтем зн сщет де
стэдїї інтересанте pentрэ Европа; історїа па-
тріеї поастре, обїчеїзрїле попорьлэї, поезїїле
сале, tot че се атинде націоналітатеа Ромъні-
лор ащ дешентат кэріосїтатеа пэблікэ; сїнтем
астьзї о нацїе пощэ, дескоперїтэ де пэцїн тїмп,
ши авем tot prestїцїлэ постэцїеї; требзе дар
сэ не арэтьтм Европеїлор кэ че авем маї
фрэмос ши маї вреднїк де аї інтереса.

Ін Францїа, Церманїа ши Англіа поезїїле
поастре попорале, tradse ши тїпэриге, ащ про-
дэс о mare пльчере ши ащ рекомандат кэт
сэ поате де мэлт ценїлэ poetїк а Ромъні-
лор. Нэ ремэне їндолэлэ кэ мелодїїле поа-
стре націонале вор довьндї локьл че мерїтэ
їн admirarea ачелор че предзескэ фрэмэсе-
ца оріціналэ а мелодїїлор попорале ши каре
шїїх а кэноаште сэфлетьл знсі neam їн таїне-
ле ачелор мелодїї.

Нэ мї este ертат мїе ка сэ хотэреск деспре
мерїтэ ши armonїа кэнтїчелор Ромънештї кэчї
поате амї кэдеа їн препэс де пэртїнїре. Мэр-
тэрісеск ещ їнсэмї кэ pentрэ мїне знеле дїн
мелодїїле ромънештї, знеле Doine, знеле
хоре, знеле кэнтїче де лэме кэпрїндэ о лэ-
ме їнтреарэ де armonїе дэ че ши дэїоасэ кэ-
ре їмї пэтрэнде їніма де лакрїмї; лас дар сэ
се еспрїме ащпра лор зн om компетент ши
непэртїнїтор, зн pianist де mare talent че ащ
петрекэт кэцї-ва ані нїнтре пої, Дл. Ханрі
Ерліх. Еатэ че зїче ачест артист їн префаца

колекцїеї де арїї Ромънештї че ащ тїпэрит їн
Вїена, ла 1850.

„Стїрїгьтл де Націоналітате ши де дрентэрі
егале ащ афлат зн реснет пэтернїк ла попорьл
Ромън кареле лэкэшече Валахїа, Молдавїа,
Бесарабїа, Бэковїна, прекэм ши чеа маї mare
parte дїн Transilvania ши Banat, ши кэте-ва
комїтатэрі дїн Ungaria.

„Окэпнд ел сїнгэр зн teritorїс neste 5000
мїле патрате, попорьл Ромън презентеазэ зн
element націонал компакт, таре ши знїт.

„Am трїт маї мэлт де треї ані нїнтре ачест
попор. Am авст прїлеї аї їнвэда лїмба, аї
кэноаште обїчеїзрїле, паравэріле, ши арїїле
націонале; ши фїїнд кэ пэмїntenїї м'ащ їнкре-
дїнгат кэ ам нїмерїт вїне карактерэріле аче-
stor мелодїї атэт де оріцінале ши атэт де
їнтересанте, кред кэ їндеплїнск о datorїе
де рекэноштинэцэ pentрэ прїїмїреа фаворабї-
лэ де каре tot де-азна м'ам вэкэрат лэп-
гь Ромънї, контрївїїнд дїн partea mea prin
пэблікареа ачестеї колекцїї каре este о про-
бэ маї мэлт кэ Націоналітатеа ачестэї попор
се пропэщїе кэратэ ши неконтестабїлэ, нэ
нэмаї їн лїмба ши датїнїле сале, дар тїкэ
ши їн мэзїка са каре се деосебеште де орї
каре алта, кэноскэтэ пэпэ акэм.

„Nepremїт ачесте арїї се вор пэреа фоар-
те кэріоазе ла їнтэа ведере pentрэ melodia
лор кэ тотэ оріціналэ, ши кэте оdatэ selvатїкэ,
pentрэ акомпанїментэл лор кареле знеорї кэ-
прїндэ акордэріле челе маї капрїціоазе, челе
маї бїзаре, ши алте-орї е кэ тотэл сїмплэ ши
кїар monoton.

„Ши кэ toate ачесте нэ не сэїїм де а спе-
ра кэ, кэ кэт їші ва да чїнева osteneала де
а ле цїзка, кэ атэт ва прецїї еспресїа де
melancholie дэлече, ши дэрепоасэ кїар, каре се
пропэщїе маї їн toate арїїле де кэнтїк а ле
Ромънїлор. Сїнт їн мэзїка націоналэ а ачест-
тэї попор де а челе пасажэрі мїстериозе каре

факѣ съ се presimțe doringi înфокате ши аскънсе în фндѣл inimei, ши каре се manifestează prin plъnset nъmai.

„De алъ парте, ариле де данѣ pesъntъ ачеа veselie небъnalikъ, sgomotoасъ, ла каре непорочитѣ се арънкъ къ totъл în ачесте momente де плъчере.

„Instrumentele че întrevъinцазъ ромъниi sînt: бъчкъмѣл, флзерѣл пъstopiлор, чимпоиѣл ши паиѣл. Sînt мѣлди церапи карии маи цюакъ ши din виоаръ, dar артиштиi де ачест instrument се афлъ маи къ seamъ нитре цигани карии sînt адевътрадиi мъзичи а орашилор: Ачестии се сѣзjesкъ ши къ паиѣл ши къ кобза, зп соиѣ де mandolinъ къ коарде де метал пе каре ле аtingъ къ о панъ. Капѣл тръпеи есекътъ мелодиа пе виоаръ; паиѣл фаче съ се аздъ маи tape, în sъnete аскъдите, пасажриле челе маи пъtimаше; кобза цине лок де базъ, ши маи tot-deазна е цъкаты де кътръ чел маи în върсътъ дитре артиштиi цигани, кареле есекътъ пе ачест instrument акомпаниментеле челе маи греле къ о indemъnape vredникъ де мипат.

„Пе ачестѣ лъхтары ii întълнешти în toate сервъториле; еи поартъ маи tot-deазна хаине orientale. Кънд чинева ii азде есекътънд къ зп kin serios ши меланхолик, кареле ницi odatъ пз'и ласъ, ариле национале ромъне înтр'о societate алеасъ, адоцинд мъзичеи instrumentелор лор зп кънтик плин де tristегъ, ши кънд vede чинева impresia че prodъче асъпра азитърилор, атънчи причене къ, де ши тодѣ Ромъниi карии аѣ приимит о edъкацие кът де пъгун ingrijitъ аѣ лъат манериле ши направърилe societъдеи moderne, къ toate ачесте sentimentъл национал eksистъ în тоатъ virtatea ла дъншии ши пътрънде лъстрѣл моделор стръине.

„Кът центръ карактерѣл ши ритмѣл мъзикал ал ариилор ромъне, съ каде съ мърътрисеск кърат къ este tot че е маи греш де а депринде ши де а инделеце, дакъ чинева пз ле-аѣ

азит цъкате în цеаръ де кътръ лъхтарыи индичени. Мъ воиѣ инчерка insъ де а експлика, пе кът се ва пстеа, deosebitеле ценисри ши пзанселе челе маи карактеристиче а мъзичеи национале ромъне.

„Ариле ромъне се impartiъ în Doine саѣ Balade, în кънтиче де лъме саѣ romande, în кънтиче де цюк саѣ хоре ши алтеле, ши în маршъри античе национале.

„Baladele sînt ариi веки а ле кърора къвinte tot-deазна aminteskъ вре зп sъvenip istorik саѣ вре зп roman de amor. Церапиi де ла мънте, карии sînt адевътрадиi барзи ромъни, кънтъ ачесте баладе къ зп глас пълнгътор фоарте lin, къ зп мъvement де мъзикъ къ totъл непрегълат, стъръинд асъпра нотелор де кънтик ши iъгунд пе челе де fantazie. Еи штиѣ се dee ачестор ариi о espresie де impistape висътоаре де зп ефект екстраординар. Адесе-ори кънд чинева змѣлъ în мъндии цериилор ромъне, азде де департе, зп флзер каре флзеръ къ дълчеагъ зп кънтик де дор. Атънчи се опреште фъръ вое ка dominat де зп фартек некъноскът спре а аскълта маи мѣл timu ачесте sъsъnine а ле мънтелѣ. Ам întълнит мѣлди кълъторѣ стръинѣ în цериле ромъне карии, нефинд де лок де скоола romantikъ, ми-аѣ мърътрисит къ асте кънтиче атът де simple ши атът де espresive ле-аѣ фъкът о impresie маи vie ши маи атънкъ декът toate гамбаделе мъзикале че се аздѣ ази în саледе де концерт ши де театр, ши каре sînt приимите къ аплазде френетиче.

„Кънтичеле де лъме (romansele) sînt мелодии фъкъте пе поезии маи ноѣе, ши аѣ маи tot ачел карактер ка ал баладелор. Еле се deosebескъ де баладе în ачеа къ, цъкате къ зп мъvement маи iсте, еле сѣзjesкъ асемине ка ариi де цюк. Кънтичеле де цюк sînt мелодии inadins центръ данѣ.

Данѣл чел маи обичисит în ораше este хо-

րա. Լա քարը սէ քօզէ քորա, քօզէլ ձե քրէ՛,
կալշարի, etc.

„Պորա սէ քօզէ astfel: ճնքստօրի, ա՛տէ օա-
մենի կէտ իմի քեմէի, ալ կէրօր քեմեր ոչ este
քէրքնիտ, se աքէ՛ ձե քէնէ իմի քօրմեազէ չն
չերկ չնձե քօե-քարե քօառե ինքա իմի էմի ճնքէ քլաք.
Տէ քօզէ ին քրնձ, ինձօնձ չն քիչօր ին քրե-
մե չե չեղալա՛տ քաչե չն քա՛ս ինքնե սա՛ ին-
ճքնտ; tot de օձա՛տէ քրաքքրիլե se կալինէ ին-
չե; ճնքստօրի se աքօնե սա՛ ինձնձ չեր-
կէլ tot կէ աչեղե իմի կէրի, չեա չե ճն քօրէ
չն օարե-քարե աքր ձե ինձօնքէ իմի ձե օ քե-
քե քարե ոչ se ինքրքնե ձեքէտ ձե կէքրէ
քրե չն քեզա ճնքստօր չե՛ իմի մա՛նիքեազէ քե-
քելիա էտնձ կէ քիչօրէլ ին քէմնտ. Աչեա՛տէ
քեքքարե քրաքիօա՛տէ սէ կէքնե մա՛ կէ քեաքէ
ձե ա se էքքրիմա ին մաքիկէ; ձե աչեա քրեքիլե
սէ se աքեքե մա՛ մալտ քաթերա ձնքի ա քօե-
քրէի մաքքրի, իար ա ձօճա քօարթե քէքն.

„Կէ կէտ իմի կէրիլե քօրէի սնտ քնե, քգալե իմի
քնիքնիտե, ինքր ա՛տէ չեղե ա քե քօզէլա՛ ձե քրէ՛
սնտ քիօաք իմի քրօմօթօաք: ճնքստօրի se քնի՛
կէ քէնա սքաքքէ ձե ինքնքրեթօարե, քրեքնքնձե
կէ քէնա ձրեաքէ ձե քեքրիլե քեչնքալէ, իմի էքքե-
քեազէ աչե՛տ ձաքք կէ չեա մա՛ մարե իքքիալ.

„Ձաքքէլ Կէլշարիլօր արե օ սեմնիքաքիաքի կէ
տօքալ իտօրիկէ քեքքրէ քօմքնի; քրեքնի քէքքրեա-
զէ ին քեմօրիա ձօր քա՛տե կօնքքաքե ձն իտօրիա
քեկիլօր քօմա՛նի, ա՛լ կէրօր սնտ քրմա՛նի, իմի
քրքրիքա Տաքնիլօր էքե քնքա ձն ինքնեղե
քա՛տե չեղե մա՛ իմեմօրաքիլե ա քե քլօրիօքիլօր
քօր սքրէքնի, ա կէրիքե սքքեքրի էլ իլ չեղեքրեա-
զէ քրն քօզէլ Կէլշարիլօր. Էլ աքրքէ ձա սքքե-
քեղե քալքրէլա՛, ա քիօարէի իմի ա չիմքօիքալէ, ինքր-
մաքի կէ աքեղեղե ա՛նքիլօր արքե քօմա՛նե,
քէչիչի, կէքնի, սեքքրի, իմի սարձ, սքրիք, իե՛
քօքիքի քեքքելիքե ինքէտ, քրն աչե՛տե իմի կէրի
իմի քրն քնքնիքնալ արքեղօր, էլ իմի քեքքրեքն-
քեազէ սքքեքրիլա աչե՛տի կալաթեքսք էնիքօձ ալ
աքալեղօր քրիմիտիքե ա քե քօմէի ա՛նքիքե. Տեքն-
քէնա քէսալիլօր էքե կէ տօքալ կօնսաքքա՛տէ աչե-

տի քօք ալ Կէլշարիլօր կարեղե քնե կօք ձե
կալիքալ ձե իտօրիք.

„Չեկիտօրէլ իմի քա էրթա կէ մա՛մ օքրիտ ձա ձե-
քրիքերա իտէքրօր ա՛տօր աքքրէքնիքրի. Ամ սօքօտիտ
կէ քրա քե-աքքրա՛տ ա քիչե կէքեքա կէքնիտե աքքրա
կարաքթրէլա՛ չքեի մաքիչի քաքիօնալե կարե, քիւնձ
քեքքօքքէտէ արքիմիլօր քրեքքն իմի աքա՛տօրիլօր
քէլալ աքքն, ոչ քա ձնքի, ճնքէ կէքն սքքրեք, ձե
ա քա քնքա ձն չեղե ինքնիք քնքքրի քնքրե արիլե
քաքիօնալե ա քե ա՛տօր քօքօարե չե ա՛ Քօ՛ստ քրիմիտե
կէ քա՛քօր... etc..“

(քա քրթա)

B. A.

ՃՆ ՏԱԼՈՆ din ԻԱՄԻ. *

(քրթաքե)

ՏՉԵՆԱ. II.

(Աչեա՛տէ տչեքն se քեքրեքե ձնքր՛էն տալօն միկ — քե կարե քրա-
քքէլի ձլ քեքքեքէ քօքօիք — ալքթրե կէ տալօնալ ձե քօք. Էլ
էքե կէքնա՛տ քրն ձօք ձաքնե կէ քաքօքն կարե քեքքնքնեքէ օ
քալիքէ կէքնիք քե տաքիքրիա քօքա՛տէ, քե մօքիլեղե էլեքա՛նե իմի
քե էթաքրիլե քնե ձե քրօքքրի արքիտիքե իմի ձե քօքքալե քրե-
քիօաքե, կարե ձնքօքօքքէ աչեղ քէկաքն միքթերիօս. քրեի ձաքե
քնքրե սա՛ ա՛ քրթաք ձն էլ, քրթաքրիքե քիւնձ ձե չն կօքթէնիք ձե
կալաթերի ա՛մքրիքտօրի ա քրթաքքքքեղե ձօր. Ճնա ձն էլե իմե ձե
օ կաքաքե ձնքքրէկա՛տէ կէ սթօքք արքիտիք; ալ ձօլե սա՛ ձն-
կէքնա՛տ, կա օ քօքքաքիքքէ ձեկաքէ, ձնքր՛էն ձալք էլաքիկ; ալ
քրեիլե սէ քե քիչօարե կէքքէ չն կալիքր միկ ձե քրաք, իմի ձե-
քիլեղե տալե քրաքիլե se քրնքալ քե տէքեղե ինքթրեքնալէ, սքօ-
քնձ քօառե արքօնիօաքե իմի չերքնձ մեղօձիա չքեի քօմա՛նք քօճե.
Քիքարե ձնքր՛ աչե՛տե քրեի քրաքի էքե ձնքքնքրա՛տէ ձե տնքրի
էլեքա՛նքի չե քալքթրէ կէ քնիքրե ձնքքրեքրիլա ձօր.)

DAMA ձե քե ԿԱՆԱԹԵ.

քրթաքա՛տէ մեղօձիք!.. Չե արի՛ւի ա՛տա?

ՃՆ ԿԱՎԱԼԵՐ ՏՈՒՆ.

Ճն սօլօ ձն քրօքաթարե.

* N. B. (Ձնքեքնէլ արքիլօքալէ ինքնալ: Ճն Տալօն ձն Իա՛մի,
կարե ա՛ Քմիտ ձն քեքքրէլ 7 ա աչե՛տի քօի, ա՛ ձնքե-
լա՛տ քե կէքի-քա ձն չեկիտօրի ա կրեքե կէ քեքքա՛քրիլե
սչեքի I, ալիք: քօքիա ձե Կա՛թիքե, քօքիա ձե Կքքն,
քօքնքալ ք... Արքիօտա՛նքալ իմի Եքքրա՛տալ չե՛ իմի
քէնքնի կէ մաքքեաձա, ար քի քօքքրէքրի աձեքքաթե ա
քնօր քեքքօա՛նե ձն սօքիտաթե! Ա՛տօրալ աչե՛տի արքիլօք
քէքքե, քրն քրթաք, ձե ձաքրիքա ա ձեկաքա կէ ոչ ա՛
ա՛քտ ինքի օձա՛տէ քնքալ ձե ա քաչե աքքնե քօքքրէքրի
իմի կէ ա՛տէ սչեքնե ձն Տալօնալ ձն Իա՛մի կէ իմի քեքք-
ա՛քրիլե չե քիքքրեա՛տէ ձն էլե սնտ ձնքնքրի իմաքի-
քարե.) B. A.

*

DAMA de la КЛАВІР.

Те дшшелі, domnєл меѣ, кѣі о романцѣ поѣъ
че mi-aș dedicat mie domnєл X..

ՃՆ КАВАЛЕР ԵՐԵՅՈՍ.

Nє шtieam кѣ X.. este kompozitor de muzikė... Пѣн'а-
акѣм л'ам кєпоскѣт ка ын mare amator de каі, ші нє
'mi дшнєшєск че релациє поате фі днтре кѣлѣrie ші ар-
та muzikalė.

DAMA de la КЛАВІР, (zimbєnd.)

Յи om кѣ гѣst izвєште tot че е фրѣmos, дшкѣнтѣтор
ші armonios; prin ырmare, Дл. X.. поате фі ші ын кѣ-
лѣреѣ ші muzik de talent прекѣм, de пилѣ, dta ешті
ші дшнєшitor десѣвршит ші дшдекѣтор кѣ штипцѣ.

КАВАЛЕРՅԱ ՏՈՒՆ, (дшчет кѣтрѣ ааѣл)

Лаѣ ловит ынде'л доаре; прієtinєл nostrѣ kade ла
toate валѣрїле ші нє шtie сѣ дескѣрче дѣѣ ын ла дш-
декѣторїє.

(Тоѣі дшченѣ а ride дшчет; Кавалерѣл ынѣвос се posomore-
ште ші еѣ дш salon, сѣѣ кѣѣнт кѣ арє сѣ поѣеаскѣ о дамѣ ла
контрѣданѣл вїтор.)

DAMA de ne ԵՃԱԸ.

Օрї кѣм сѣ фїе... te фєрїчєск, draga mea, кѣ аї
дшсѣлат асемїне пѣѣѣєє компѣнерї ынї лѣнѣр ка
Дл. X. Еѣ шѣртѣрїсєск, фѣрѣ сѣїагѣ, кѣ ашї dорї
фоарте мѣл сѣ фїѣ ынєнїа ынспїрѣтоаре а ынї компо-
зитор, саѣ а ынї poet.

КАВАЛЕРԻ, (дш хор)

Кѣвїнтєлє дшmitale сѣнт дш stare сѣ не префакѣ пе
тоѣі дш ынєнїрї poetїче ші muzikalє.

DAMA de la КЛАВІР.

Nє штїѣ дакѣ еѣ ам fost прїчина ынспїрациєі Длѣї
X., dar штїѣ кѣ romanca dsale mi-aș прїчинєїт о не-
сшсѣ пѣѣере.

DAMA de ne КАНАПЕ.

De este аша... нє фїї egoїстѣ, ші не дшпѣртѣшєште
ші пре ної кѣ аѣєа пѣѣере.

DAMA de la КЛАВІР.

Кѣм?

DAMA de ne КАНАПЕ.

Фѣкѣндєне сѣ азїлн romanca. Кѣнт-о нѣмаї пен-
трѣ ної, ка сѣ videm дакѣ poezia е вреднїкѣ de армо-
нїа кѣнтїкѣлѣї.

(Dama de лѣнѣ клавїр, ырѣатѣ de тоѣі, прїїєште дш сѣѣр-
шїт, ші кѣнѣ ырѣѣтоареа romanca кѣ ын глас limede ші
dšios.)

МАРГҒРІТА. *

Че гѣndешї о! МаргҒрїтѣ,
Кѣнд de vїсрї ештї рѣнїѣ
Днтр'ал попѣї мїєѣ scєnїn;
Кѣнд дш лѣна zїмѣтоаре
Vїne-о разѣ кѣлѣтоаре
De se цїоакѣ пе-ал тѣѣ sїn?

Nє крєзї тѣ, о! МаргҒрїтѣ,
К'аѣєа разѣ фєрїчїѣ
Este цїгашѣл меѣ dor
Чеї trїmїs дш депѣтаре
Сѣїї адѣкѣ-о сѣрстаре
De ла вїєтѣл кѣлѣтор?

Шѣтєнѣї, дѣлѣ МаргҒрїтѣ,
Nє te sїmїї dšїos сїмїѣ
Л' аѣєа рazeї dїsmїєрѣѣрї;
Шї, кѣ-о шоанѣ de їѣѣре,
Nє trїmїїї а та гѣndїре
Сѣ нѣ kaste пе шѣрї?

Мѣл фрѣмоасѣ МаргҒрїтѣ!
Барка mea е рѣѣчїѣт
Пе ал шѣрѣї вал їсрват!
Глас de шоарте'н аєр трєѣе,
Шї de-ал морѣїї фїор рєѣе
Сѣѣлєтсмї е їѣлѣрват!

О! dšїоасѣ МаргҒрїтѣ!
Дѣмї о лакрїмѣ їѣѣїѣ
Днтр'аѣєст mїnst амар;
Dорѣл меѣ дш чер s'о sєє,
Шї, фєрїѣе, s'о dєпѣє
Пе ал Domnєлѣї алтар!

ТОՉԻ (дшкѣнтадї, ші вѣтѣнд дш палме.)

Браво; браво; mїнєнат!.. Doamna mea, аї ын глас
de їнѣєр... etc.

(О sєѣ de комплїментє sѣорѣ дшпрєїїсрѣл dameї de ла
клавїр.)

DAMA de ne ԵՃԱԸ.

Romanca е de mїnsne.. dar сѣнт фоарте їнпрїатѣ
de а штї чїне'ї аѣєа МаргҒрїтѣ атѣт de фрѣмоасѣ?..

DAMA de la КЛАВІР.

Sokolїїї поате кѣ е вре о персѣанѣ дш фїїпцѣ?. Вѣ
дшшєлєцї... Domnєл X. е ын орїїнал дшатѣрат de
о флѣаре.

* N. B. Melodiїle poezїilor їntїtїlate, МаргҒрїта мї Adїo
кѣрїпїє дш аѣєст арїкул, де вош дшшѣртѣшї аѣоанїлѣр
фоаѣї noastre дндатѣ че єлє vor sosi de ла Paris ынде
аѣ fost trїmїєє ка сѣ се їнѣрєаскѣ.

DAMELE, (aproniîndse iste de клавиr.)

De o флоаре ?

DAMA de ла КЛАВІР.

Дар... Дл. X. ми-ащ мъртърисит клар днсъми къ, днтр'о зи де примъваръ, фиîнд ла внаат ми ador-mind съе зп конак, ащ авст зп вис флоарте поетик. I s'aщ пърст къ се гъсеunte днтр'ен ктми аконерит къ флорі де маргърите, ми къ ащ възст де-одатъ пе зпа дин ачеле флорі крескънд ми префкъндъсе дн-тр'о фиîндъ алъ, граціоасъ ми днкънтътоаре, о ми-нъне череаскъ, о днкнъіре фъръ сеамън пе лъте; ачеа флоаре днсъфледитъ се apronіe de dânsșl, се плекъ zimbind асъпра лѣ, дї zise кътева квънте misterioase, ми апоі се фкъ невъзътъ дн seninъл авастръ а черълѣ. De атъче X. este дnamorat де ачеа дръгълашъ арътаре а висълѣ сещ, ми о слъ-веште ка пе зп зпѣер, ми pentръ dragostea eі s'aщ dedat poeziei ми armoniei pentръ ка съ о кънте дн версърі ми дн note.

DAMA de пе JЪЛЦ, (zimbind.)

Si non e vero e ben trovato! zikъ Italianii; дар опі кзм съ фіе... приіемште, draga mea, мълдеміріле поастре pentръ пльчереа че пе-аі причнзит prin кн-ткъл Маргъritei.

DAMA de ла КЛАВІР, (zîrînd пе X. лъгъ змъ)

Комплиментеле двоастре се квънъ маі къ дрепт асторълѣ... Domнъле X., винъ де кळेце ласріі че меритезі.

DOMNЪЛ X. (днтрънд)

Чел маі преціос ласр pentръ mine este къ ам а-вст порочіре де а фі кънтат де дта ми аскълат де пріетиніле dtale.

DAMA de пе JЪЛЦ.

Domнъле X., вреі съ'ми даі воіе де ащ фаче о рз-гъмнте ?

DOMNЪЛ X. (днкнъндъсе.)

Орі че рзгъмнте дин партеа dtale, оіз сокоті-о ка о поронкъ, doamna mea.

DAMA de пе JЪЛЦ.

Днсъ... дми фъгъдъешті къ нъ ми-і рефъза ?

DOMNЪЛ X.

Фъгъдъеск tot че'і vroі.

DAMA de пе JЪЛЦ.

De este аша апоі те por, атът дин партеа mea кът

ми дин партеа пріетинілор теле, ка съ пе кнпці дта днсъши зпа дин melodіile dtale.

DOMNЪЛ X... (pîzînd).

Фоарте възърос... днсъ ми се пареї къ аіче сântem ла вал, țар нъ лаї концерт...

DAMELE.

Ба, сântem ла петречере, ми петречем кзм пе плаче. Нічі о леце нъ пе сіемште а пе desофта нъ-маі къ дапцъл.

DOMNЪЛ X.

Фіе прекзм доpіці... нъмаі въ por съ нъ pідеці пре tape де glassл мещ.

DAMELE.

Фіі лннштит; vom pіде кът съ poate де днчетшоp. (Domнъл X. се пне ла клавиr, фаче кътева акордърі ар-моніоасе, ми апоі кънтъ зрмътоареле версърі пе о melodіe плнъ де лакpимі.)

ADIO.

Adio... ax! нічі одатъ
N'am кpezст къ пре пъмжнт
A mea inimъ 'ntpistatъ
Ba postі ачест квънт;
Дар тз днсамі, тз пе каре
Te-авeam таінік Dъmнезещ,
Аі vroі, фъръ 'ндъраре,
Съ jertъескъ аморъл мещ!

Мартър ам дн веінічіе
Dъmнезеел тъщ слъвіт,
Къ че сѡжнтъ поезіе,
Кът де мълт ещ те-ам іъзит!
Къте лакpимі де дъреpe
Pentръ tine ам върсат,
Ші, лнсит де мжугъере,
Къте лакpимі ці-ам еptат!

Ані днтрєці ам fost департе
De ал дєреї дълче sin,
Nъмаі ка съ аі тз парте
De зп траїс плькст ми лн.
Ані днтрєці, аскънс дн mine,
Плънс'ащ днгамъл мещ дор,
Фър'а чере де ла tine
Нічі о jertъъ де amor!

N'am dorit ещ алта 'n лъте
Dекът, пльъ че-оіз мърі,
Съ мъ'нкн ла ал тъщ нъме,
Съ мъ ламі а те іъзі.
Ax! дин раїсл пльчїреї
Pentръ че м'аі демтентат ?

Din lăcașul fericirei
Pentru ce m'ai alungat?

Adio! remzi ferice!
Șterpe din inima ta
Pe чел че adio'ți zice,
De mi'n veci nэ te-a șa!
Te-am șasit кэ dor фериите,
Ș'astœel te șavesк.. кэ вреѣ
Съ вѣд stins din a ta minte
Днтрег savenipъл меѣ!

(Къпикъ е днтрекут прин пѣвліреа дн салон а маї мел-
тор кавалері че винѣ съ поfteаскъ dameле ла конгрѣданц.)

ЪНЪЛ din КАВАЛЕРІ.

Штиї че s'аѣ днтъмплат маї диніoare?

ТОЦІ.

Че?

КАВАЛЕРЪЛ, (днтаінъ)

Съ ремъе днтре пої.. Domnъл D. грѣа кэ Ро-
kia de Креп ші дї zicea ворве фoарте плъкте,
jъdekъnd dънъ zimъetsъл гpаціos кэ каре ачеле вор-
ве ера приимите, кънд de-odată Агіотантъла че ста
лпнгъ Рокіа de катіфе се апропіе de вѣрватъл
рокіеі de креп, че ера окъпат аші тпнка чееалатъ
jъmъtate de мъстеагъ, шїї zise кэ зп ton трапик.

Denteantъte, sermâne! ші ласъ чеа мъстеагъ
Къчї soарта ддї атърнъ de ла зп фip de агъ!

Вѣрватъл тpесъpї днспїмънтат ші днтреъ че е-
те? Агіотантъл дї арътъ ne Domnъл D. каре токмаї
атпче се плекase ла зpекеа Рокіеі de креп пен-
тръ ка сѣї спѣ... кэ салонъ е фoарте вине черзіт! —
Ла ачeastъ прївїре вѣрватъл се фаче Дънере, дшї
smълде тpеї пepї дин мъстеага чеї ремънеа, се ре-
неде, лъпекъ ші се аратъ ка о fantasmъ днтре фе-
meea лѣ шї Domnъл D.

— Domnъле! дї zice ел кэ глас pегъшїт de мъ-
не; фемеа mea нѣї сърдъ; п'аї невоїе сеї вор-
вешї ла зpеке.

— Nэ те днтелег, domnъл меѣ; дї respъnde D.
кэ мїраре.

— Те kpedeam маї прїченът; адаогъ вѣрватъл кэ
зп aer pїzїtor.

— Прїчен дн аdevъp кэ дмї казді прїчїнъ; дар
нѣ'мї not днкїнї pentru че?

— Pentru че?.. Dste de днтреагъ ne вѣръл меѣ,
Агіотантъл; ел е днспрїчат сѣ'дї dee toate тлмъ-
чїpїe че веї врої.

— Fоарте вине! respъnde D... шї, днкїнъndъse ла
Рокіа de креп каре ста днтълвинїт шї sарїсатъ de
ачeastъ sçenъ, се апропіе de Агіотант шї, dънъ о
скертъ конворвїре кэ dъnsъл, дї zice: Mъїнї dїmї-
neагъ sekondанцїї meї се vor днтелеге кэ dta des-
пре локъл днтълнїpеї меле кэ вѣръл dїale шї des-
пре kondїціїle dъcъzълї.

DAMELE.

Іар зп dseл? Че неvъnie!

КАВАЛЕРЪЛ СПЪН.

Аша sântem пої! кънд șaбїm, ne фачем леї.

O DAMЪ, (днчет кътръ алта).

Леѣ спън зпкъ п'ам вѣzот.

(Днтръ кэ тоцї vesel дн салонъ de дїок шї, дн кърънд,
плъчереа danъzълї дї фаче сѣ zїte шї dъcъл Domnълї D-
кэ вѣрватъл рокіеі de креп, шї romançеле Dлї X.)

(ва зpма.)

Miscеле.

Ън model de stїl epistolар дн лимба поѣ. — Ъ-
нл дин прїетїнї nostpї аѣ вїневоїт а ne комїсїка зpмъторъл
рѣвам ne каре л'аѣ гъsit пepdст дн зїдїа Akademїеї. Stїzъл
ачестеї epїstole шї postatea квинтелор кэ каре este скpїzъ
ne дндеамът а о пълїка supе а да четїторлор о idee de ха-
лъл ла каре аѣ аdїzъs Ромънеаска дн канетеле sistemатїче а
зпор pedангї дин dерїле noastpe:

„Кэ максїмъ sinceritate sърst мъна, кэкоанъ II. — Inœelї-
„чїtatea м'аѣ betat de а вѣ pеведѣ de ла днтїpїsна двоастръ
„прїn Doroxoїs, днкът kornїtatea двоастръ че атпче, прїn ве-
„gereа Анатеї Pоведїндї о ам кълъtato, шї lonгїtsdїnea tim-
„пълї м'аѣ transformat днтp'o конфъzїsне апроксїматївъ а-
„нъдї vїs pїlant че fantazїsnea мї-ар фї prodъs дн конче-
„sїsnea somnъzъл а лъmешїлор опере. Днсъ спер кэ кэ in-
„вердїsnea mea дн Kamazїe, ne двоастръ вѣ воїs pеведѣ
„шї ne sekъndъл fratelъ, лїgїvїzъл X., кърсї, авъnd о-
„ноаре, вѣ por аї adresa квенїтеле комплїmente. Іар ne
„чеїландї аї meї маїорї шї егалї консендентї че тїмъл, прїn
„а sale dїverse katastrofe м'аѣ betat аї kноаште, вѣ por а
„ле adresa комплїmente. — Дн fine, ам konsїderъvїsне а
„мъ sъsъtїtsа а двоастръ minor консендент шї rata supе sep-
„vїçїsne!“

Прекът ам пстст днтелеге дин ачест вълмъш лїтерар dрес
кэ максїм, кэ маїорї, кэ днтърїsне, кэ lonгїts-
dїne, кэ консендентї, кэ днвердїzїнї, кэ kornїtate
шї кэ лїgїvїzъл X., sermanъл!.. astopъл аѣ вроїт сѣ
zїкъ фpъmoase лъкърпї шї сѣ supїme poetїche ideї, дар аѣ і-
sъvїtїt nъmаї а nаште о staxїe epistolаръ каре аѣ тpезїт неpешїт
сѣ сперїе фoарте мълт ne кэкоана II..

Дмї днкїнъск еекътъл че ар prodъche аsъppa їnїmeї знеї
Ромънче зп neологїst pedant каре іар zїche декламънд: Бе-
ло! те амѣ кэ максїмъ насїsне шї спер кэ во ачea
mea ва neпeтра дн аnїmа dїale, къчї ла дїn кон-
тра, de шї sânt лїgїvїл, воїs къдеа дн eterна кон-
çesїsне somnъzъл а лъmешїлор опере!!!!